

O B S A H

str.

Oddíl první: OBECNĚ METODOLOGICKÉ PROBLÉMY POZNÁNÍ PRÁVA	5
1. Úvodní výklad	5
2. Metody vědeckého výzkumu	6
2.1 Metoda	6
2.2 Vědecká metoda	7
2.3 Klasifikace metod	9
2.4 Metodologický aparát	10
3. Metodologie vědy	13
3.1 Pojem metodologie vědy	13
3.2 Metodologie právní vědy	14
4. Základní aspekty systému metod zkoumání práva	16
4.1 Systém metod zkoumání práva	16
4.2 Vzájemné pronikání metod	18
4.3 Struktura a funkce systému metod zkoumání práva	18
Oddíl druhý: JEDNOTLIVÉ METODY ZKOUMÁNÍ PRÁVA	22
I. Materialistická dialektika v systému metod právní vědy	22
II. Metody logické	25
1. Logické myšlení - kombinace logických metod	25
1.1 Logické metody a logická symbolika	25
1.2 Vzájemná souvislost logických metod	27
2. Abstrakce	29
2.1 Pojem abstrakce a její druhy	29
2.2 Abstrakce zobecňující	33
2.3 Abstrakce izolující	34
2.4 Abstrakce klasifikující	35
2.5 Abstrakce idealizující	35

3. Dedukce a indukce /Logické metody v užším smyslu	37
3.1 Deduktivní metoda	37
3.1.1 Podstata deduktivní metody a její antinomie	37
3.1.2 Axiomatická metoda	41
3.2 Induktivní metoda	42
3.2.1 Tradiční a moderní pojetí induktivní metody	42
3.2.2 Reduktivní charakter induktivní metody	43
3.2.3 Význam indukce v právním myšlení	46
3.2.4 Úplná a neúplná indukce	46
3.2.5 Logická interpolace a extrapolace	48
3.2.6 Termíny a quo a ad quem	49
4. Analýza a syntéza	49
 III. Metody formálně právní	51
1. Charakter, funkce a druhy formálně právních metod	51
1.1 Právní dogmatika	51
1.2 Nutnost formálně právních metod	52
1.3 Klasifikace formálně právních metod	53
2. Zvláštní argumenty právní logiky	53
2.1 Druhy zvláštních argumentů právní logiky	53
2.2 Vzájemný vztah argumentů	55
2.3 Důkaz vyloučením /Argumentum per eliminationem/	57
2.3.1 Obecný výklad	
2.3.2 Eliminace z neslučitelných normativních vět	63
2.3.3 Výjimka potvrzuje pravidlo	64

str.

2.3.4 Mlčení zákona /Argumentum e silentio legis/	65
2.3.5 Taxativní výpočty	68
2.4 Argumentum a fortiori	68
2.5 Argumentum per analogiam	70
2.6 Reductio ad absurdum nebo ad impossibile	73
3. Ostatní formálně právní metody	76
3.1 Metoda gramatická /sémantická/	76
3.2 Metoda systematická	78
3.3 Metoda historická	80
 IV. Systémový přístup a systémová metoda	82
1. Rozlišení pojmu	82
2. Systémový přístup	82
3. Teorie systémů	83
3.1 Základní pojmy	83
3.2 Klasifikace systémů	84
3.3 Homomorfismus a izomorfismus systémů	86
4. Systémová metoda	87
5. Vztah systémového přístupu a systémové metody	89
 V. Metody sociologické	91
1. Podstata sociologických metod	91
2. Konkrétně sociologický výzkum a jeho metody	92
2.1 Metody opírající se o smyslové vnímání	92
2.2 Reprezentativní výběr	93
2.3 Metoda dotazování	94
2.4 Sociální statistika	95
2.5 Sociální experiment	96
2.6 Zkoumání dokumentů	97

	str.
VII. Metoda srovnávací	99
1. Podstata právní komparativistiky	99
2. Druhy komparace	101
3. Cíl právní komparativistiky	102
VIII. Metody exaktní	104
1. Metoda formalizace a metoda modelování	104
2. Matematické metody	104
3. Kybernetické metody	105
Poznámkový aparát	107
Seznam literatury	111

ÚSTAV PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ
středních zdravotnických pracovníků
oddělení VTI
656 02 Brno, Vineařská 6